OPH Eerste termijn begrotingsbehandeling 2027 , versie definitief.

Voorzitter,

Voor ons ligt de eerste begroting van het nieuwe college. Een begroting waarin keuzes worden gemaakt voor de toekomst van Heerlen, maar waarin ook duidelijk wordt dat de financiële mogelijkheden beperkt zijn. Allereerst een compliment aan het college en alle ambtenaren die gewerkt hebben aan deze sluitende begroting.

De OPH heeft van de inwoners van Heerlen een groot vertrouwen gekregen. Als grootste partij voelen wij deze verantwoordelijkheid om dat vertrouwen ook waar te maken. De steun aan het coalitieakkoord is dan ook vanzelfsprekend.

Wij zien in deze begroting belangrijke aanknopingspunten voor de ambities waarmee de OPH de verkiezingen is ingegaan. Tegelijkertijd hebben wij vragen over de uitvoering en over de gevolgen voor onze inwoners.

Ik bespreek de begroting aan de hand van onze vijf speerpunten. Dat zijn namelijk onze beloften aan de kiezer.

1. Meer inspraak voor inwoners

Voorzitter,

De OPH vindt dat inwoners vroegtijdig moeten kunnen meepraten en waar mogelijk meebeslissen over ontwikkelingen in hun buurt. Zij weten per slot van rekening wat er speelt in hun wijk.

Wij zijn positief dat het college extra gelden geeft aan het kernthema Buurtgericht werken. Ook de voorgenomen verdere doorontwikkeling van de pilot burgerparticipatie zien we met vertrouwen tegemoet.

Jaarlijks wordt € 75.000 voor burgerbetrokkenheid opgenomen. Dat laat zien dat betrokken inwoners en actieve buurten belangrijk zijn voor dit college.

Maar, met geld alléén zijn we er niet.

Het bepalen van de koers van onze stad is een serieuze aangelegenheid.

Die koers zetten we samen uit, met de inwoners van Heerlen.

Dat vraagt om een bestuur en een gemeenteraad dat hun inbreng serieus neemt, luistert naar hun zorgen en naar hun plannen voor de wijk en dit ook daadwerkelijk waar maakt.

Wij vragen daarbij bijzondere aandacht voor ouderen en inwoners die minder digitaal vaardig zijn. Meedoen moet ook mogelijk zijn zonder computer of smartphone.

Omdat **Burgerparticipatie** voor de OPH een speerpunt is en we hiermee ook het vertrouwen van onze inwoners verhogen in de politiek, hebben we **over dit onderwerp een motie voorbereid.**

2. Betere zorg en meer aandacht voor ouderen en kwetsbaren

Voorzitter,

Voor de OPH telt iedereen mee in Heerlen. Of je nu jong of oud bent, zelfstandig alles kunt regelen of daarbij ondersteuning nodig hebt.

Wij vinden het positief dat in deze begroting jaarlijks € 100.000 extra wordt uitgetrokken voor ouderenbeleid. Daarmee kunnen we verder werken aan het Heerlens Ouderenakkoord.

Tevens zien we dat gelden voor een aantal activiteiten speciaal voor ouderen zoals bijvoorbeeld valpreventie nu budgettair onder het thema sport vallen. Ook het verder ontwikkelen van de Seniorenacademie zien we als OPH als een goede ontwikkeling. Zo lang mogelijk blijven wonen in je eigen wijk en eenzaamheidsbestrijding blijven voor ons belangrijke thema's.

De OPH ziet tevens de grote financiële druk op de WMO en de Jeugdzorg. Wij vragen het college nadrukkelijk te kijken, waar ondersteuning beter maar ook efficiënter kan worden georganiseerd en waar onnodige kosten kunnen worden voorkomen. Natuurlijk mag goede noodzakelijke zorg hierbij niet ontbreken.

Wij vragen het college: het budget voor ouderen is verdeeld over een heel aantal kernthema's zoals hierboven genoemd. Ons verzoek is om jaarlijks bij het kernthema Integraal Ouderenbeleid deze integrale lasten besteding inzichtelijk te maken.

Voorzitter,

Wij vinden het belangrijk dat in de begroting voor het eerst een budget is opgenomen voor de ziekenhuisstrategie. De OPH blijft strijden voor een volwaardig ziekenhuis in Heerlen en dit stopt niet, zeker niet nu er weer nieuwe bouwplannen zijn voor Sittard/Geleen.

Over het thema Ziekenhuisstrategie wordt een motie ingediend.

3. De leefbaarheid in de wijken verhogen en werken aan een veiligere stad

Voorzitter,

Een fijne stad maken we samen. De OPH steunt de aandacht in deze begroting voor veiligheid, buurtgericht werken en de ontwikkeling van voorzieningen. Wij zien extra middelen voor de aanpak van ondermijning en nieuwe camera's.

Veiligheid moet voor inwoners zichtbaar en voelbaar zijn. Dat gaat over het voorkomen van criminaliteit, maar ook over het aanpakken van overlast, over goede verlichting bij avond en schone straten.

Wat in de begroting opvalt is dat veel geld richting Heerlen Noord gaat. Echter we kunnen de aandacht voor veiligheid en leefbaarheid in de stadsdelen Heerlen Centrum en Heerlen Zuid niet laten verslappen. Daarom hebben we als OPH de volgende vraag:

Kan het College aangeven of deze verdeling in aandacht en geld, volgens haar verantwoord is?

Het centrum verdient daarbij blijvende aandacht. De OPH wil een aantrekkelijk en compact centrum, met ruimte voor wonen, voorzieningen, scholen en ondernemerschap. Een centrum waar mensen graag komen én prettig kunnen **wonen** en juist dit laatste dienen we te bevorderen. Daarom de volgende vraag voor het college:

Op welke wijze gaat u de regeldruk rondom het thema "wonen boven winkels" aanpakken en welke concrete doelen heeft het college de komende periode om hier echt stappen te maken?

Een veilige stad betekent voor de OPH 1 Boa zichtbaar per wijk. Zichtbaar, aanspreekbaar en herkenbaar voor de inwoners van deze wijk.

We hebben op dit moment in totaal 54,4 FTE bij de BOA bezetting waarvan daadwerkelijk 22 FTE als huidige capaciteit voor het team Toezicht en Handhaving.

Graag een reactie van het college hoe men aankijkt tegen de wens van de OPH van 1 BOA per wijk en wat het college concreet gaat doen om de BOA's meer zichtbaar te maken.

4. Eerlijke en verstandige besteding van geld

Voorzitter,

De OPH waardeert het dat het college een sluitende begroting voor 2027 presenteert. Tegelijkertijd zien wij dat de begroting voor 2028 een tekort laat zien en dat de financiële ruimte in de jaren daarna beperkt blijft.

Een belangrijk deel van de besparingen moet komen uit organisatieontwikkeling en slimmer werken. Dat is begrijpelijk. De OPH vindt dat we eerst moeten kijken naar wat de gemeente zelf efficiënter kan doen.

We hebben de volgende vraag aan het college: Welke concrete maatregelingen stelt het college voor om de tekorten over 2028 en 2029 terug te dringen.

Wij willen ook duidelijk zijn over de lokale lasten. De OPH is de verkiezingen ingegaan met het standpunt dat wij de lokale lasten niet meer zouden laten stijgen dan de inflatiecorrectie. We zien in deze begroting een hogere stijging. Wij begrijpen dat de gemeente te maken heeft met stijgende kosten en beperkte financiële ruimte. Tegelijk voelen inwoners de hogere lasten direct in hun portemonnee.

Wij vragen aan het college, om ervoor te zorgen dat de lokale lasten voor de begroting van 2028 niet verder door stijgen. Graag uw reactie op deze stelling.

Tevens is er een amendement voorbereid met meerdere partijen, waarbij de kosten voor onze inwoners voor de GFT afvalbakken vervallen en verdeeld worden over de grijze bakken voor restafval.

5. Samen bouwen aan de toekomst van Heerlen

Ondanks de financiële uitdagingen verliezen we als OPH de toekomst niet uit het oog. Heerlen heeft veel kansen. Onze stad heeft betrokken inwoners, sterke verenigingen, ondernemerschap en we zien veel nieuwe mogelijkheden voor onderwijs, Heerlen Kennisstad, wonen en andere ontwikkelingen.

Ten slotte wordt en in deze begroting oa ruimte gemaakt voor de nieuwbouw van het Herle College, de voorbereiding van Sportpark Varenbeuk in Heerlen Noord en de ontwikkeling van ons centrum en Hoensbroek centrum. Als OPH willen we ook Heerlen Zuid onder de aandacht brengen en dan in het bijzonder de financiële bijdrage voor "het Patronaat" in Welten. Ook deze wijk heeft behoeften op het gebied van samenhorigheid en het samenkomen van haar inwoners.

Graag een reactie van het college wat de huidige status is rondom het gemeenschapshuis in Welten en of we als OPH ervan uit mogen gaan dat de financiële bijdrage nu geregeld is.

Voorzitter ik ga afronden,

Er zijn heel veel verschillende opgaven in Heerlen, maar ze raken aan hetzelfde hoofdthema:

Laten we ervoor zorgen dat Heerlen vooruit gaat, Heerlen zich verder ontwikkelt en Heerlen een prettige en veilige stad is om te wonen, te ondernemen en te leven. Als OPH willen we onze maximale bijdrage hieraan leveren.

Tot zover onze eerste termijn. Dank u.